

8. SINIF 1. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU VE ÖRNEK SENARYOLAR

Konu soru dağılım tablosu, öğretim programında yer alan konu ve kazanımlarla ortak sınavlardaki soru dağılımlarının gösterildiği tabloyu ifade eder. Konu soru dağılım tabloları, sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağı'nın önceden öğrencilere bildirildiği tablolardır. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre konu soru dağılım tabloları öğretim yılı başında her sınav için il sınıf/alan zümreleri ve Ölçme ve Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü ile birlikte oluşturulacak, ardından öğrencilerle paylaşılacaktır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak il sınıf/alan zümrelerine yardımcı olmak üzere örnek konu soru dağılım tabloları hazırlanmıştır.

8. Sınıf Türkçe Dersi MEB Yayınları Konu Soru Dağılım Tablosu

Öğrenme Alanı	Alt Öğrenme Alanı	Kazanımlar	2. Sınav	
			Okul Geneline Yapılacak Ortak Sınav	
			1. Senaryo	2. Senaryo
1. DİNLEME / İZLEME	Alt öğrenme alanı yok.	T.8.1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder. Öğrencilerin kelime anlamlarına yönelik tahminleri ile sözlük anlamlarını karşılaştırmaları sağlanır.	*	*
		T.8.1.3. Dinlediklerini/izlediklerini özetler.	*	*
		T.8.1.4. Dinledikleri/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.	*	*
		T.8.1.5. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu tespit eder.	*	*
		T.8.1.6. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu tespit eder.	*	*
		T.8.1.7. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik farklı başlıklar önerir.	*	*
		T.8.1.10. Dinledikleriyle/izledikleriyle ilgili görüşlerini bildirir.	*	*
		T.8.1.11. Dinledikleri/izledikleri medya metinlerini değerlendirir. Medya metinlerinin amacını ve kaynağını sorgulamaları sağlanır.	*	*
		T.8.1.14. Dinleme stratejilerini uygular. Seçici, yaratıcı, eleştirel, empati kurarak, not alarak dinleme gibi yöntem ve teknikleri uygulamaları sağlanır.	*	*

2. KONUŞMA				
Alt öğrenme alanı yok.	T.8.2.1. Hazırlıklı konuşma yapar. a) Öğrencilerin düşüncelerini mantıksal bir bütünlük içinde sunmaları, görsel, işitsel vb. destekleyici materyaller kullanmaları, sunu hazırlamaları sağlanır. b) Öğrenciler araştırma sonuçlarını sempozyum, panel, forum vb. ortamlarda sunmaya teşvik edilir.	*	*	
	T.8.2.2. Hazırlıksız konuşma yapar.	*	*	
	T.8.2.3. Konuşma stratejilerini uygular. Yaratıcı, güdümlü, empati kurma, tartışma, ikna etme ve eleştirel konuşma gibi yöntem ve tekniklerinin kullanılması sağlanır.	*	*	
	T.8.2.4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır.	*	*	
	T.8.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.	*	*	
	T.8.2.6. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.	*	*	
	T.8.2.7. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.	*	*	
3. OKUMA	Akıcı Okuma	T.8.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve ses-siz okur.	*	*
		T.8.3.2. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur. Öğrencilerin seviyelerine uygun, edebî değeri olan şiirleri ve kısa yazıları türünün özelliğine göre okumaları ve ezberlemeleri sağlanır.	*	*
		T.8.3.3. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.	*	*
		T.8.3.4. Okuma stratejilerini kullanır. Göz atarak, özetleyerek, not alarak, tartışarak ve eleştirerek okuma gibi yöntem ve teknikleri kullanmaları sağlanır.	*	*
	Söz Varlığı	T.8.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder. a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır. b) Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturması teşvik edilir.	1	1
		T.8.3.6. Deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne katkısını belirler.		
		T.8.3.7. Metindeki söz sanatlarını tespit eder. Benzetme (teşbih), kişileştirme (teşhis), konuşurma (intak), karşıtlık (tezat) ve abartma (mübalağa) söz sanatlarının belirlenmesi sağlanır.		
		T.8.3.9. Fiilimsilerin cümledeki işlevlerini kavrar. Fiilimsilerin türleri fark ettirilir. Ekler ezberletilmez.	1	1
		T.8.3.10. Geçiş ve bağlantı ifadelerinin metnin anlamına olan katkısını değerlendirir. Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, kısaca, böylece, ilk olarak ve son olarak ifadeleri üzerinde durulur.		

3. OKUMA	Anlama	T.8.3.12. Görsel ve başlıktan hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.		
		T.8.3.14. Metinle ilgili soruları cevaplar. Metin içi ve metin dışı anlam ilişkisi kurulur.	1	
		T.8.3.15. Metinle ilgili sorular sorar.		
		T.8.3.16. Metnin konusunu belirler.	1	
		T.8.3.17. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.	1	
		T.8.3.18. Metindeki yardımcı fikirleri belirler.		
		T.8.3.20. Okuduğu metinlerdeki hikâye unsurlarını belirler. Olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, anlatıcı üzerinde durulur.		
		T.8.3.21. Metnin içeriğini yorumlar. a) Yazarın olaylara bakış açısının tespit edilmesi sağlanır. b) Metindeki öznel ve nesnel yaklaşımların tespit edilmesi sağlanır. c) Metindeki örnek ve ayrıntılara atıf yapılması sağlanır.		
		T.8.3.22. Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.		
		T.8.3.23. Metinler arasında karşılaştırma yapar. Aynı metnin çeviri, farklı baskı vb. özellikleri itibarıyla karşılaştırılması sağlanır.		
		T.8.3.25. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur. Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, abartma, nesnel, öznel ve duygu belirten ifadeler üzerinde durulur.		1
		T.8.3.26. Metin türlerini ayırt eder. a) Fıkra (köşe yazısı), makale, deneme, roman, destan türleri üzerinde durulur. b) Metin türlerine ilişkin ayrıntılı bilgi verilmemelidir.		
		T.8.3.27. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.		
		T.8.3.28. Metinde önemli noktaların vurgulanış biçimlerini kavrar. Altını çizmenin, koyu veya italik yazmanın, renklendirmenin, farklı punto veya font kullanmanın işlevi vurgulanır.		
		T.8.3.29. Medya metinlerini analiz eder. Medya metinlerinin amaçlarının (kültür aktarma, olay yorumlama, bilgilendirme, eğlendirme, ikna etme) belirlenmesi sağlanır.		
		T.8.3.30. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.		
		T.8.3.31. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular. a) Blog ve şahsi internet sayfalarındaki bilgilerin güvenilirliği konusunda çalışmalar yapılır. b) Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak "edu" ve "gov" uzantılı sitelerin kullanıldığı vurgulanır.		
		T.8.3.32. Grafik, tablo ve çizelgeyle sunulan bilgileri yorumlar.		
		T.8.3.33. Edebi eserini yazılı metni ile medya sunumunu karşılaştırır. Kahramanlar, mekân, zaman ve olay yönünden karşılaştırılması sağlanır.		
		T.8.3.34. Okuduklarında kullanılan düşünceleri geliştirme yollarını belirler.		

4. YAZMA	Alt öğrenme alanı yok.	T.8.4.1. Şiir yazar.		
		T.8.4.2. Bilgilendirici metin yazar. a) Öğrencilerin belirledikleri bir konu ve ana fikir etrafında giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşan bir metin taslağı oluşturmaları, gelişme bölümünde düşünceyi geliştirme yollarını kullanarak görüşlerini ifade etmeleri, görüşlerini destekleyecek kanıtlar sunmaları, sonuç bölümünde ise görüşlerini sonuca bağlamaları sağlanır. b) Öğrenciler günlük hayattan örnekler vermeye teşvik edilir.		
		T.8.4.3. Hikâye edici metin yazar. a) Öğrencilerin anlatımın türü ve konusuna göre gerçekçi veya hayalî öğeleri tasarımları, uyumlu bir zaman ve mekân kurgusu yapmaları, serim, düğüm ve çözüm bölümlerine yer vermeleri sağlanır. b) Öğrenciler yazım kılavuzundan yararlanmaya, günlük hayattan örnekler vermeye yönlendirilir.	1	1
		T.8.4.4. Yazma stratejilerini uygular. Not alma, özet çıkarma, eleştirel, yaratıcı, serbest, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, bir metinden ve duyulardan hareketle yazma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.		
		T.8.4.7. Yazılarını zenginleştirmek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.		
		T.8.4.10. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.		
		T.8.4.12. Kısa metinler yazar. Haber metni, günlük ve anı yazmaya teşvik edilir.		1
		T.8.4.13. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler.	1	
		T.8.4.16. Yazdıklarını düzenler. a) Dil bilgisine dayalı anlatım bozuklukları bakımından yazdıklarını gözden geçirmesi ve düzeltmesi sağlanır. b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.		
		T.8.4.17. Yazdıklarını paylaşır. Öğrenciler yazdıklarını sınıf ve okul panosu ile sosyal medya ortamlarında paylaşmaya, şiir ve kompozisyon yarışmalarına katılmaya teşvik edilir.		
T.8.4.18. Cümlelerin öğelerini ayırt eder.	1	1		

- Okul genelinde yapılacak sınavlarda açık uçlu sorular sorulacağı göz önünde bulundurularak örnek senaryolar tabloda gösterilmiştir.

* Dinleme/izleme, konuşma ve akıcı okuma becerisine yönelik uygulama sınavları MEB Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği uyarınca ders öğretmenlerince yapılacaktır.

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce il sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolara uygun yazılı kâğıdı örnekleri hazırlanmıştır. İl sınıf/alan zümreleri de verilen örnek senaryoları inceleyerek kendileri benzer tablolar hazırlayıp öğretmenlerin kullanımına sunacaklardır. Örnek senaryolardaki soruların sayı ve kurgularındaki fark, sorularda ölçülen bilişsel düzeylere göre şekillendirilmiştir.

Bilişsel düzey, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin bilişsel alanda ulaşacağı hedef davranışların basitten karmaşığa olacak şekilde sıralanmasıyla tanımlanan düzeylerdir.

Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; ders içeriğinde öğretilen içeriğe benzer şekilde tanımlanmasını, gösterilmesini, bulunmasını, örneklendirilmesini, listelenmesini, basit bir şekilde yorumlanmasını vb. içerir.

Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; öğretilen içeriğin yeni durumlar veya günlük yaşam durumları çerçevesinde kullanılmasını, ilişkilendirilmesini, çözümlenmesini, karşılaştırılmasını, çıkarım yapılmasını, değerlendirilmesini, yeni bakış açılarının sunulmasını vb. içerir.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, il/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

Konu soru dağılım tablolarında soru dağılımları verilen örnek senaryoların her biri, örnek yazılı kâğıdı olacak şekilde verilmiştir.

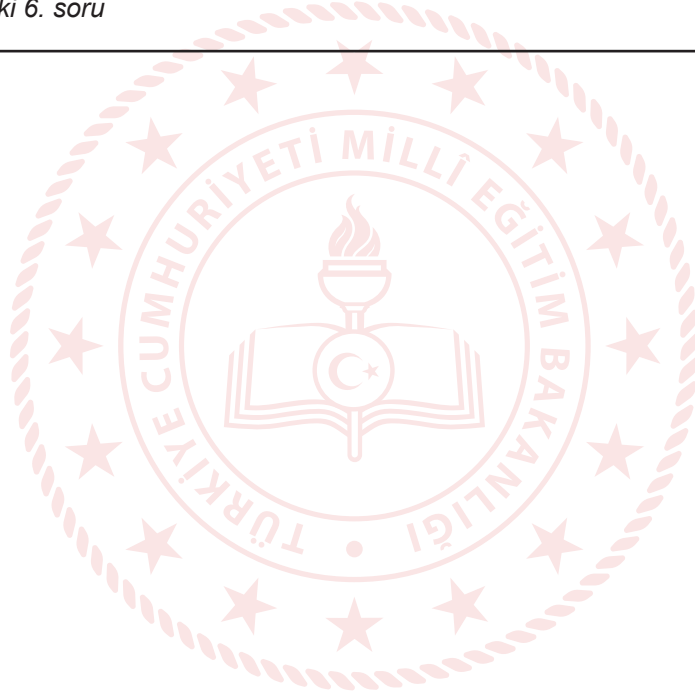
Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Örnek senaryolardaki kazanımlar, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

Örnek Senaryo 1

Soru Sayısı	Ölçülen Bilişsel Düzey
7 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular <i>Senaryo 1'deki 1, 2, 3, 4, 5, 7 ve 8. sorular</i>
1 soru	Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular <i>Senaryo 1'deki 6. soru</i>

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

SENARYO 1

Kazanım: T.8.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

1. Bu hikâyede uykuyla uyanıklık arasında bir durum vardır kahramanın yaşadığı. Zaman ve mekân sınırı olmayan garip bir yolculuk: asma köprüler, sonsuz vadiler, dağlar... Hayal mi, gerçek mi; var mı, yok mu, belli değildir. Usta yazar, hikâye kahramanının ruh hâlini hissettirir ve olabilecekler hakkında ufak ufak kurcalar okuyucunun zihnini.

Aşağıdaki sözcüklerin bu metinde kazandığı anlamı tahmin edip karşılıklarına yazınız.

- a) Kahraman :
- b) Garip :
- c) Usta :

Kazanım: T.8.3.9. Fiilimsilerin cümledeki işlevlerini kavrar. Fiilimsilerin türleri fark ettirilir. Ekler ezberletilmez.

2. Aşağıdaki fiilleri, yay ayraç içinde verilen fiilimsi türünü örneklendirecek şekilde cümle içinde kullanınız.

- a) git- (isim-fiil):
- b) gör- (sıfat-fiil):
- c) çalış- (zarf-fiil):

SENARYO 1

Kazanım: T.8.3.14. Metinle ilgili soruları cevaplar. Metin içi ve metin dışı anlam ilişkisi kurulur.

3. Ülkemizin hemen her şehrinde birbirinden kıymetli tarihî yapılar, antik şehirler vardır. Yaşama tanıklık etmek isteyen birinin buraları mutlaka görmesi gerekir. Bu mekânları ziyaret etmek; dünyanın sadece bizden ibaret olmadığını öğretir, kaybolmuş medeniyetlere yolculuk etmemizi sağlar.

Bu metne göre, tarihî mekânları gezmenin insana neler kattığını yazınız.

.....

.....

.....

Kazanım: T.8.3.16. Metnin konusunu belirler.

4. Günümüzde, yenilenebilir enerji elde etmek kadar bu enerjiyi depolamak da çok önemli hâle geldi. Bilim insanları, dünyada en çok kullanılan yapı malzemesi olan betonu enerji depolayabilecek pil hâline getirmenin bir yolunu buldu. Bunun için çimento, karbon siyahı ve sudan oluşan bir karışımdan iletken bir nanomalzeme elde etti. Nanomalzeme, elektrik enerjisini çok hızlı biçimde depolayabilen ve istendiğinde serbest bırakabilen bir güç kaynağı hâline geldi.

Bu metnin konusunu yazınız.

.....

Kazanım: T.8.3.17. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.

5. Şairlerin ün kazanmaları; resim, mimari, müzik, roman ve tiyatro gibi eser üretenlerden daha zordur. Bir roman, tek bir tercüme ile kısa zamanda sahibini dünyaya tanıtabilir. İki üç sergi veya yarışma; bir ressam, bir heykeltıraş veya bir mimara şöhret kazandırabilir. Fakat bir şairin ün kazanması oldukça güçtür.

Bu metinde vurgulanmak istenen düşünceyi yazınız.

.....

SENARYO 1

6 ve 7. soruları aşağıdaki bağlama göre cevaplayınız.

Kazanım: T.8.4.3. Hikâye edici metin yazar.

- a) Öğrencilerin anlatımın türü ve konusuna göre gerçekçi veya hayali öğeleri tasarımları, uyumlu bir zaman ve mekân kurgusu yapmaları, serim, düğüm ve çözüm bölümlerine yer vermeleri sağlanır.
- b) Öğrenciler yazım kılavuzundan yararlanmaya, günlük hayattan örnekler vermeye yönlendirilir.

6. Aşağıda serim bölümü verilen hikâyenin düğüm ve çözüm bölümlerini olay akışına uygun bir şekilde tamamlayınız.

Serim: Müge, ailesiyle büyük bir şehirde yaşıyordu. Kendisi 14, kardeşi 8 yaşındaydı. Okullar kapanmış, Müge ortaokuldan mezun olmuştu. Müge ve kardeşi, her yaz olduğu gibi köyelerine gidecek ve fındık mevsimi geldiğinde dedesi ve ninesine yardım edecekti. Dedesi ve ninesi, Karadeniz'in şirin bir köyünde yaşıyordu.

Düğüm:

.....

.....

.....

.....

Çözüm:

.....

.....

Kazanım: T.8.4.13. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler.

7. Düğüm ve çözüm bölümlerini yazdığınız hikâyeye, uygun bir başlık belirleyerek aşağıya yazınız.

.....

SENARYO 1

Kazanım: T.8.4.18. Cümlelerin öğelerini ayırt eder.

8. Aşağıda verilen öge dizilişlerine uygun cümleler yazınız.

a) Belirtili nesne - özne - zarf tümlecisi - yüklem

.....

b) Özne - dolaylı tümleç - belirtisiz nesne - yüklem

.....

Örnek Senaryo 2

Soru Sayısı	Ölçülen Bilişsel Düzey
4 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular Senaryo 2'deki 1, 2, 3 ve 6. sorular
2 soru	Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular Senaryo 2'deki 4 ve 5. sorular

2. SINAV

TÜRKÇE 8

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

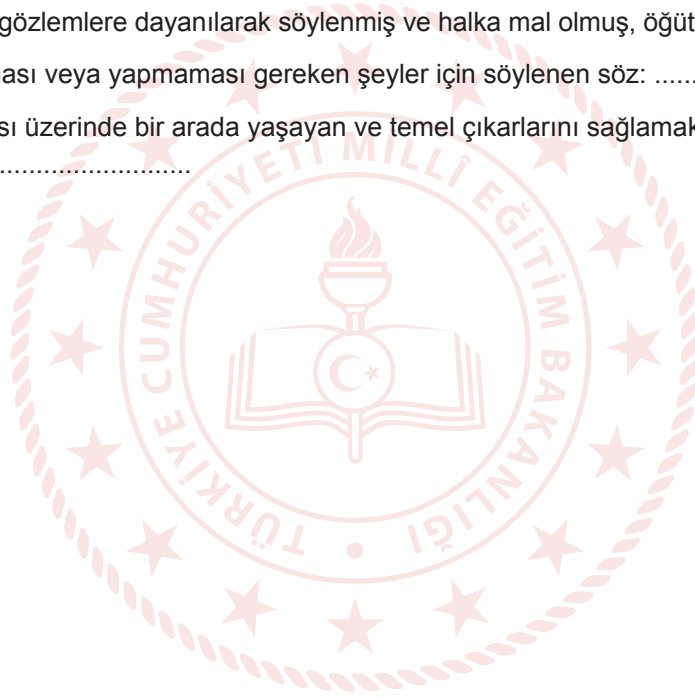
SENARYO 2

Kazanım: T.8.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

1. Dilimizde ataların, gözlem ve deneyimleri doğrultusunda hemen her olaya, duygu ve düşünceye değindikleri bir atasözü ile karşılaşmamız mümkündür. Atasözleri, toplumu düzenleyen kuralları gelecek nesillere öğüt verici nitelikte aktarmaktadır. Türk geleneklerine ait ögeler bulundurması açısından da toplum için büyük bir öneme sahiptir.

Bu metinde geçen bazı sözcüklerin anlamı aşağıda verilmiştir. Bu sözcükleri metinden bularak anlamlarının karşısına yazınız.

- a) Uzun deneme ve gözlemlere dayanılarak söylenmiş ve halka mal olmuş, öğüt verici nitelikte söz:
- b) Bir kimseye yapması veya yapmaması gereken şeyler için söylenen söz:
- c) Aynı toprak parçası üzerinde bir arada yaşayan ve temel çıkarlarını sağlamak için iş birliği yapan insanların tümü:

SENARYO 2

Kazanım: T.8.3.9. Fillimsilerin cümledeki işlevlerini kavrar. Fillimsilerin türleri fark ettirilir. Ekler ezberletilmez.

2.

VATAN DESTANI

O kadar dolu ki toprağın şanla,
Bir değil, sanki bin vatan gibisin.
Yüce dağlarına çöken dumanla,
Göklerde yazılı destan gibisin.

...

Ey, bütün cihana bedel Türkeli!
Açtığın cenklerin yoktur evveli.
Tarih bir nehir ki coşkundur seli.
Sen ona nisbetle, umman gibisin.

Bu dizelerde geçen sıfat-fiilleri aşağıda boş bırakılan yere görevleriyle birlikte yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

Kazanım: T.8.3.25. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.

Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, abartma, nesnel, öznel ve duygu belirten ifadeler üzerinde durulur.

3. Aşağıda boş bırakılan yerlere yay ayraç içinde verilen anlamları ifade eden cümleler yazınız.

- a) (Abartma)
- b) (Karşılaştırma)
- c) (Benzetme)

2. SINAV

TÜRKÇE 8

SENARYO 2

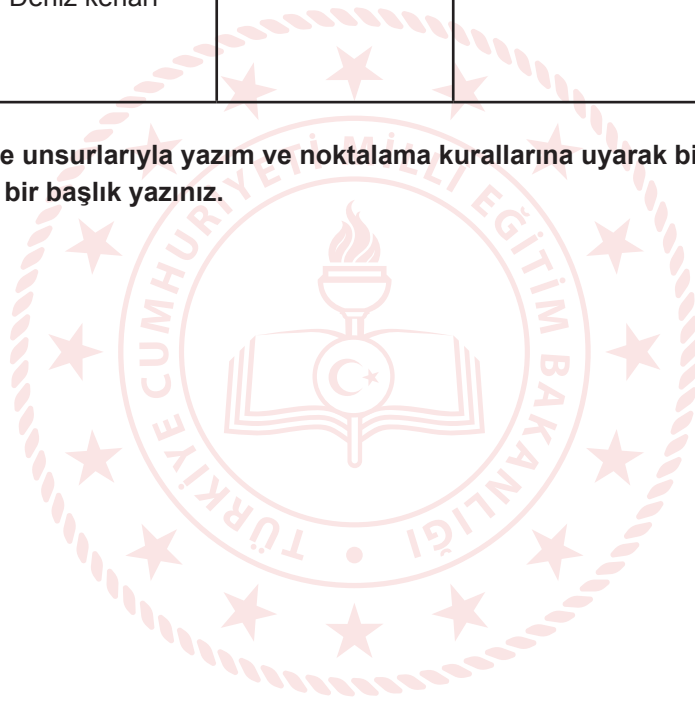
Kazanım: T.8.4.3. Hikâye edici metin yazar.

- a) Öğrencilerin anlatımın türü ve konusuna göre gerçekçi veya hayali öğeleri tasarımları, uyumlu bir zaman ve mekân kurgusu yapmaları, serim, düğüm ve çözüm bölümlerine yer vermeleri sağlanır.
- b) Öğrenciler yazım kılavuzundan yararlanmaya, günlük hayattan örnekler vermeye yönlendirilir.

4.

Şahıs ve Varlık Kadrosu	Mekân	Zaman	Olay	Anlatıcı
* Çınar * Anne * Baba * Abla	* Ev * Deniz kenarı	* Yaz tatili	* Ailece yapılan bir piknik	* III. kişili anlatım

Bu tablodaki hikâye unsurlarıyla yazım ve noktalama kurallarına uyararak bir hikâye yazınız. Hikâyenize, uygun bir başlık yazınız.

SENARYO 2

Kazanım: T.8.4.12. Kısa metinler yazar. Haber metni, günlük ve anı yazmaya teşvik edilir.

5. Bir gününüzü nasıl geçirdiğinizi anlatan günlük metni yazınız. Metni oluştururken günlük yazımında dikkat edilmesi gereken kurallara uyunuz.

Kazanım: T.8.4.18. Cümlelerin öğelerini ayırt eder.

6. Aşağıdaki cümleleri öğelerine ayırınız.

- a) Bu eser, Türk edebiyatındaki ilk roman örneğidir.
- b) Her dil, gelişimini sürdürmek için etkileşimde olduğu dillerden yeni kelimeler alır.